

Turisztické čaro
OBLASTI NYÍRSÉG

NYÍREGYHÁZA
TDM

NYÍREGYHÁZA Mesto, kde sa rodia zážitky....	3
UMENIE A KULTÚRA Po stopách našich predkov	4
Kultúrne vyžitie sa....	8
PRÍRODA A AKTIVITY Pre radosť detí – dovolenkuje celá rodina...	12
Vodné zážitky	18
AKTÍVNY ODPOČINOK V PRÍRODE Aktívny odpočinok....	22
Zimné sny, zimné radosti...	24
CHUTE OBLASTI NYÍRSÉG Jedno dobré sústo...	26
VÝLET PO OKOLÍ Vyhládka	28

Je jedno mesto v Maďarsku, ktoré svojou usilovnosťou, vôľou niečo dokázať, vytrvalou prácou tamojších ľudí, vytvorilo z malej ospalej usadlosti jedno rušné čulé župné mesto. Mesto, ktoré svojou pohostinnosťou, danosťami, príjemnou atmosférou centra, pamiatkami a pestrým kultúrnym životom láka svojich návštevníkov. Domčeky z minulého storočia, meštianske budovy, kostoly, parky, sochy, kvety, fontány, promenády pod alejami, ktoré v každom ročnom období ukazujú inú a inú tvár, robia toto mesto ojedinelým. Tunajší ľudia múdro hospodárili s darmi prírody a storočné stromy lesa oblasti Sóstógyógyfürdő sú svedkami tunajšieho rozvoja. Široko-ďaleko známa zoológická záhrada, kúpele, rušný kultúrny život, festivaly, mládežnícke programy a ešte mnoho a mnoho zaujímavostí a programov sem lákajú každú generáciu. Mesto sa neustále mení, rozrastá, pretvára, obnovuje, ale predsa čosi zostáva stále také isté: nadšenie, milosť a pohostinnosť tunajších obyvateľov, ktorou očarujú návštevníkov nášho mesta.

Dr. Ferenc Kovács
primátor

Múzeum skrývajúce zlaté poklady

V pancierovej miestnosti Múzea Andrása Josu strážia zlaté mince, ktoré sa našli v oblasti mesta Újfehértó počas prestavby záhrady jedného rodinného domu. Sú to hlavne zlaté forinty pochádzajúce zo 16. -17. storočia, ktoré boli razené v čase panovania panovníkov Žigmunda Luxemburského, respektíve kráľa Mateja a kráľa Ferdinanda I. (pravdepodobne to bol narychlo zakopaný majetok nejakého občana alebo obchodníka, ktorý prchal). Hmotnosť tohto nálezu je 1,3 kg a za jeho hodnotu by bolo možné v 17. storočí kúpiť už i lepší dom v niektorom mestečku.

Po stopách našich predkov...

Nyíregyháza je svojou históriou, pamiatkami či pozoruhodnosťami menej v popredí ako iné mestá, ale pre zvedavého návštevníka nezostane dlho tajomstvom jeho výnimočné bohatstvo. Počas objavovania centra mesta, listovaním rôznych brožúr, sledujúc pamätné tabule na stenách budov, sa objavia znamenité pamiatky dávnych čias, odkazy významných osobností spätých s našim mestom, či dôležité relikvie našej minulosti.

Ozajstný rozkvet mesta možno datovať od polovice 18. storočia a v skutočnosti trval až do druhej polovice 19. storočia. Odzrkadľuje sa to i počas prechádzok ulicami a námestiami, kde možno objaviť mnoho architektonických skvostov tejto doby.

Ikony a liturgie

Nadšenci zvláštných umeleckých hodnôt môžu , medzi stenami Grécko-katolíckeho biskupského úradu, objaviť ojedinelé skvosty: mimoriadne zriedkavé ikony 17.-18. storočia, vyrezávané ikonostasy, liturgické predmety, odevy – a to je iba zopár spomenutých vecí zo zbierky grécko-katolíckej kultúry.

Záhadná zlatá guľa

Pri rekonštrukcii evanjelického kostola v roku 2001 sa ukázalo, že treba rekonštruovať i zlatú guľu na veži kostola, a znova ju pozlátiť. Pri jej rozoberaní sa zistilo, čo za skvosty skrýva. Našli sa tu dokumenty – papiere z rokov 1822, 1853 a 1883, ktoré obsahujú údaje zo skorého obdobia mesta Nyíregyháza. Popisujú hladomor, požiare, či údaje o evanjelickom konvente, pomocou ktorých možno ojedinelým spôsobom nahliadnuť do histórie poľnohospodárskej usadlosti 19. storočia.

Kultúrne dobitie sa

Od jari až do jesenných mesiacov tu čakajú návštevníkov rôzne festivaly, programy na voľnom priestranstve, kultúrne podujatia. Divadelné predstavenia v amfiteátri v centre mesta a v rekreačnej oblasti Sóstógyógyfúrdó, koncerty, orgánové koncerty v kostoloch mesta, či medzinárodné festivaly ponúkajú duševné osvieženie v letných mesiacoch.

Už mnoho rokov je mesto domovom najväčšieho bezplatného kultúrno-hudobného festivalu v strednej Európe, festivalu VIDOR. Tento viacdňový program, počas posledných augustových dní, vytvára v i tak čulom meste karnevalovú atmosféru. Obyvateľov mesta a veľké davy hostí tu zabávajú divadelné komédie, najnovšie maďarské filmové veselohry, rôzne koncerty na voľnom priestranstve, výstavy remeselníkov, bábkové predstavenia, stand up comedy, či živé sochy.

Živá dedina
Ten, kto navštívi skanzen Sóstó, sa môže oboznámiť so životom jednej dediny z čias dávno zabudnutých. Počas prehliadky skanzenu upútajú pozornosť nielen budovy a vystavené predmety, ale možno tu ochutnať i dobroty pečené v peci, ba dokonca tu možno prežiť zvláštnu atmosféru a stať sa súčasťou dedinských sviatkov a osláv počas ich oživení.

Pre radosť detí

DOVOLENKUJE
CELÁ RODINA

Naj, naj, naj ZOO

V najvzrušujúcejšej zoológickej záhrade krajiny čaká návštevníkov nespočetné množstvo zážitkov. V zelenej pyramíde sa možno stretnúť s varanom komodským, orangutanmi, slonmi a z visutých mostom sa možno kochať v exotických rastlinách. V očenári sa nám rozprestrí živý svet Indického oceánu. Počas prechádzky Tarzanovou cestičkou sa naskytá možnosť nahliadnuť do každodenného života žiráf, goríl, hrochov trpasličích, či levov. Ten, kto túži po ozajstnom zážitku, sa môže ráno spoločne prebúdať so zvieratami, čaká ho tu hotel priamo v areáli ZOO.

Park dobrodružstiev v Nyíregyháze
 Čo by mohlo byť zábavnejšie, ako keď si rodičia a ich detúrence spoločne vyskúšajú svoju šikovnosť a odvahu medzi korunami stromov lesa Sóstó, na lanovej dráhe, ktorá má 100 stanovišť?

Záhrada dobrodružstiev

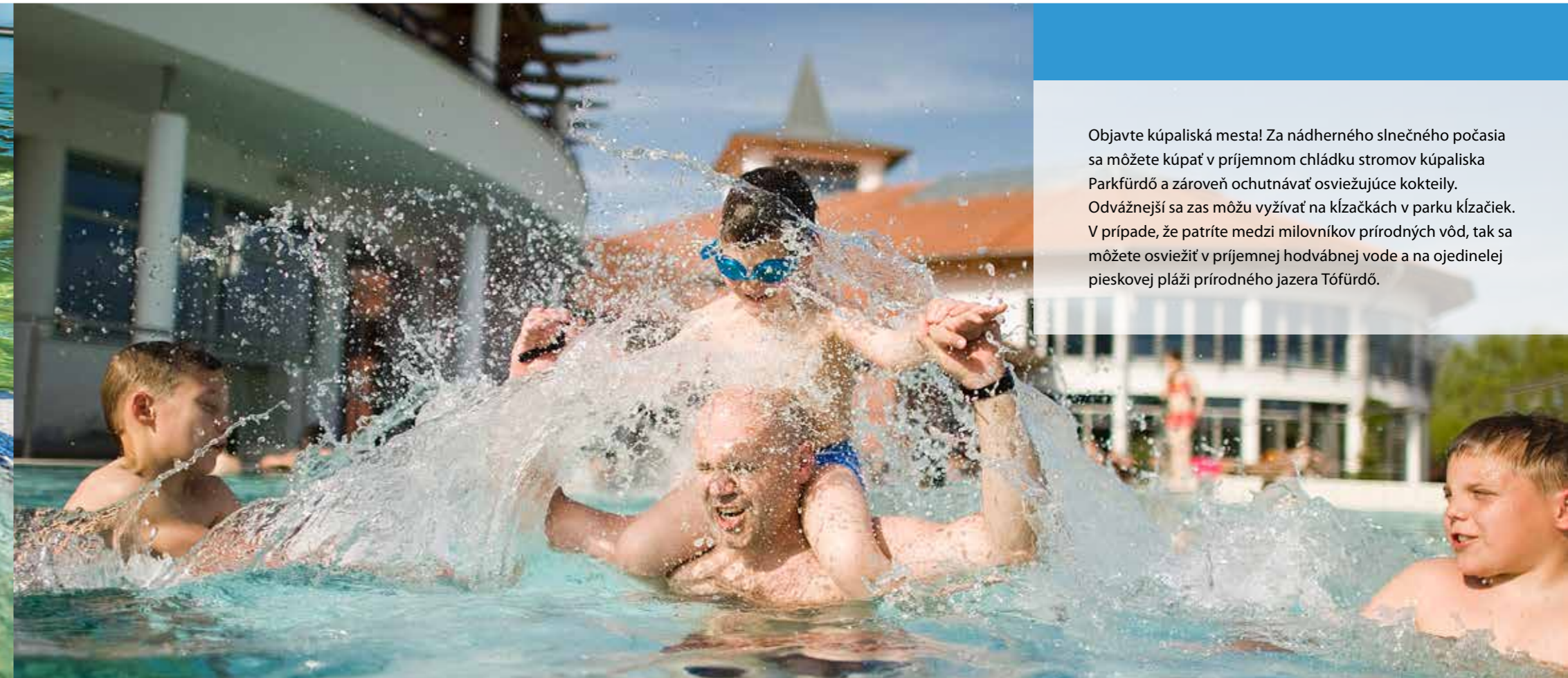
V objatí lesa Sóstó, v botanickej záhrade, môžu deti hravým spôsobom objavovať svet rastlín. Zatiaľčo rodičov očaria ľalie a rododendrony, deti sa vyzívajú v mäsozravých rastlinách a v mimózach, aby sa potom natešene túlili v labyrinte z tuji, alebo šantili v záhradke husárov.

Po vyskúšaní všetkých týchto vzrušujúcich vecí je ešte stále čo objavovať. Lesné cvičisko, náučné chodníčky tu čakajú na malých či veľkých, a keby im od čerstvého lesného vzduchu začalo škvrkať v bruchu, tak je tu možnosť i na opekanie slaniny na vopred pripravených ohniskách.

Vodné zážitky

Objavte kúpaliská mesta! Za nádherného slnečného počasia sa môžete kúpať v príjemnom chládku stromov kúpaliska Parkfürdő a zároveň ochutnávať osviežujúce kokteily. Odvážnejší sa zas môžu vyžívať na kĺzačkách v parku kĺzačiek. V prípade, že patríte medzi milovníkov prírodných vôd, tak sa môžete osviežiť v príjemnej hodvábnej vode a na ojedinelej pieskovej pláži prírodného jazera Tófürdő.

Ak počasie nedovoľuje kúpanie sa na otvorenom priestore, tak je tu pre milovníkov kúpania pripravený aquapark Aquarius alebo termálne kúpele Júlia v centre mesta. V prípade bolestí chrbta, kolien, krížov či končatín sa oplatí vyskúšať novú liečebnú časť s liečebnými procedúrami, založenými na základe mimoriadne účinnej liečivej vody.

Tí, čo počas dovolenky čakajú na veľký záber, si môžu svoje šťastie vyskúšať na mnohých miestach pripravených pre rybárov. Na udicu trpezlivého rybára sa môžu zachytiť kapry, štúky, sumce, či pleskáče. A je tu dokonca možnosť i k tomu, aby si svoj úlovok okamžite a priamo na mieste upiekli či uvarili.

Aktívny odpočinok

Les Sóstógyógyfürdő, okolie mesta a krajina oblasti Nyírség ponúkajú vynikajúce možnosti milovníkom aktívneho odpočinku. Celé okolie možno pochodiť pešo, na bicykli alebo na konskom chrbte. I takto možno spoznať tie najkrajšie časti mesta a jeho okolia, kultúrne pamiatky a pozoruhodnosti.

Chov koní je tu veľkou tradíciou, na piesčitých kopčekoch oblasti Nyírség, po vyjazdenom teréne možno zažiť ojedinelý pocit, ktorý spája jazdca a koňa. Pre tých pohodlnejších sú pripravené konské povozy, z ktorých tiež môžu spoznať svojský život tunajších samôt.

I milovníci behu sa tu môžu venovať svojej záľube, rekortanová dráha okolo jazera Sóstó im ponúka vynikajúce podmienky. Odvážnejší si môžu v tunajšom klube dokonca vyskúšať i zoskok padákom.

Po zmesi letných programov a popri rôznych možnostiach trávenia voľného času, ani zima neprebíha v meste a jeho okolí nudne. Jazerá rekreačnej oblasti Sóstó, dobre známe z letného obdobia, sa v zime premenia na korčuliarsku plochu, a takto sa znova zaplnia ľuďmi dobrej nálady. Táto zimná záľuba má mnoho nadšencov a milovníkov i na jazerách Bujtos, alebo na mestskom klzisku. Dalo by sa povedať, že v zime celé mesto obuje korčule a raduje sa z kĺzania. V predvianočnom období sa čoraz častejšie objavujú charakteristické zimné programy, v prímestských oblastiach plných samôt sa letné kónské povozy zmenia na sane, na ktorých sa dajú organizovať výlety v príjemnej atmosfére. Od začiatku decembra sa centrum mesta odeje do slávnostného šatu a láka svojich návštevníkov adventným jarmokom, koncertmi a rôznymi programami.

Jedno dobré sústo

Mnohé reštaurácie a krčmičky mesta ponúkajú miestne tradičné chute, uchovávajúc pestrosť gastronómie oblasti Nyírség. Oplatí sa ochutnať zemiakové placky, Nyírségskú knedličkovú polievku, zemiakový langoš, pečenú kukuricu, medové jablko a rôzne iné miestne špeciality.

Ak počas letných páľav túžime iba po osviežujúcej limonáde alebo po zvláštnej zmrzline, tak nám terasy tunajších kaviarní a cukrárni ponúkajú chládok a príjemný priestor na oddych.

Kto by nepočul o pálenke, ktorá patrí medzi typicky maďarské produkty – hungarikum? Jednohlasným názorom majstrov, pripravujúcich pálenky v tunajších manufaktúrach je, že dobrá pálenka sa môže vyrábať iba z kvalitného, zrelého a bezchybného ovocia. Nuž, vymenované podmienky sú v tejto oblasti dané. Višňovice, slivovice a jablkovice sú pomenované po okolitých krajinných oblastiach, ale okrem toho sa tu pripravuje ešte mnoho druhov páleniek vo väčších či menších páleniciach. Miestni ľudia tvrdia, že to nie je iba danosť tejto oblasti, ale v Krúdyho rodisku i požiadavkou.

Dôležitý svedok našej minulosti, dávne hniezdo rodu Báthori, je **Nyírbátor**. Nielen architektonické pamiatky uchovávajú pamiatku tohto ušľachtilého rodu – gotický kalvinistický a minoritný kostol z 15. storočia, hrádok s panoptikom, historický chodník -, ale aj tunajšie kúpele nesúce názov draka, ktorý sa nachádza v erbe tohto slávneho rodu.

Vyhliadka

Ten kto zavíta do Nyíregyházi, tomu sa oplatí trochu i odbočiť, aby spoznal i krásy tohto okolia. Blízke okolie možno objavovať autom, autobusom, vlakom, či dokonca na bicykli. Návštevníkov tu čakajú prírodné krásy, historické, kultúrne a gastronomické zážitky.

Rok čo rok prichádzajú tisícky pútnikov, aby vyhľadali národné pútnické miesto – **Máriapócs**. Tamojší pútnický kostol a v ňom sa nachádzajúcu ikonu slziacej panny Márie, ktorá je známa ako divotvorná, v roku 1991 navštívil i sám pápež Ján Pavol II.

Nagykálló-Harangod - je pojem známy hlavne pre milovníkov folklóru a pre uchovávateľov ľudových tradícií. V údolí obklopenom lesom sa nachádza jazero, ktoré je obľúbeným miestom na výlety a člnkovanie sa. Okrem toho sa tu každoročne schádzajú domáce ľudové súbory, ako účastníci tábora TÉKA.

Počas návštevy obce **Érpatak** je skoro povinnosťou navštíviť tunajšiu pálenicu Zsindelyes. Ich destiláty získali nespočetné množstvo vyznamenaní a súťažných ocenení. Možno tu nahliadnuť do tajov ich prípravy a dokonca možno ochutnať i takú raritu, ako je pálenka z viac než 40 druhov ovocia.

A keď nám i po takom množstve programov zostane čas, tak sa oplatí navštíviť obec **Apagy** a prehliadnuť si tu v gotickom štýle postavený kalvinistický kostol z 15. storočia.

NYÍREGYHÁZA
TDM

Nyíregyházi Turisztikai Nonprofit Kft.
H-4400 Nyíregyháza, Kossuth tér 1.

Tel.: (+36 42) 310-735

Fax.: (+36 42) 310-735

E-mail: tdm@nyiregyhaza.info.hu

Internet: www.nyiregyhaza.info.hu

tourinform
SÓSTÓGYÓGYFÜRDŐ

Tourinform Sóstógyógyfürdő
H-4431 Nyíregyháza-Sóstógyógyfürdő,
Víztorony

Tel.: (+36 42) 411-193

E-mail: sostofurdo@tourinform.hu

Pripravené v grafickom štúdiu Altamira, z poverenia spoločnosti Nyíregyházi Turisztikai Nonprofit Kft.

Grafika: Tibor Simon

Fotografie: Attila Balázs

Tlač: Szendeczki Nyomda

Fotografie a špeciálne grafické riešenia v tejto publikácii sú chránené autorskými právami. Ich použitie na iné účely možno iba so súhlasom spoločnosti Nyíregyházi Turisztikai Nonprofit Kft.!